

Ons Vissermonument

In 1964 werd het Iweinsplein het Vissershuldeplein.....

In Heist zijn er nog wel die weten waar "de puutjes" waren, of waar het "Puteplein" was, maar van het Iweinsplein hebben weinigen of geen gehoord. Maar in alle geval kent iedereen het Vissershuldeplein.

Het begon allemaal op de bestuursvergadering van Vissersvreugd van 7 november 1962 waarop beslist werd een brief te schrijven naar het College van Burgemeester en Schepenen van Heist om in Heist een Vissermonument op te richten. Visser vergaan in zee hebben immers geen graf, geen plaats waar de nabestaanden hun doden kunnen eren.

Het Gemeentebestuur van Heist met burgemeester Jan de Gheldere, waren opgetogen met dit initiatief, verwoord door E.H. Ampe en secretaris Staf Vermeille van Vissersvreugd. Er werd dan ook spoedig gunstig gereageerd. Tijdens een beperkte vergadering op het stadhuis gaf Deputé Storme de adressen van de beeldhouwers uit de streek en de keuze viel uiteindelijk op de heer André Taeckens uit Assebroek, die zich voor de realisatie inspireerde op het ontwerp van de Heistse beeldende kunstenaar Henri De Jaeger. Hoewel niets onverlet gelaten werd door het Gemeentebestuur om het Iweinsplein te veranderen en aan te passen (o.a. met andere naam: Vissershuldeplein) was het niet zo gemakkelijk om aan de nodige fondsen te geraken. Als startbedrag had men de prijs van 25.000 fr. gewonnen tijdens de TV-wedstrijd "Eén tegen Allen" op de grote markt.

Dit bleek natuurlijk onvoldoende, zodat op het stadhuis intekenlijsten werden gelegd en eens te meer bleek de grote solidariteit onder de Heistenaars. Al bij al werd niet minder dan 200.000 fr. bijeengebracht.

Het petekind het Eerste Geniebataljon Westhoven was goed voor 3.000 fr. De oudleerlingenbond van de vrije visserijschool bracht ook 3.500 fr, het ACW verzamelde tijdens de toen zeer succesvolle coöperatieve avonden niet minder dan 2.612 fr. Het commissariaat-generaal voor toerisme gaf 530 fr. Burgemeester de Gheldere gebruikte al zijn invloeden om ook aan nationale gelden te geraken. Zo beloofde de Limburger Minister Bertrand tijdens zijn bezoek aan Heist om ook zijn deel te doen in de financiering.

Heist leefde naar de oprichting van het monument toe, en vele verenigingen namen lucratieve initiatieven. Zo richtte de Duinengalm een speciale steun-schieting in.

De onthulling van het monument was aanvankelijk voorzien op 28 juni 1964 om 11.15u. Door het vergaan van twee vissersvaartuigen, de Z. 476 en Z 416 waarbij volgende vissers het leven verloren: Louis Dewaele, Robert Decuypere Norbert Desmedt, Hubert Helmoortel en Rafaël Calus werd het gebeuren uitgesteld tot 15 augustus 1964, in combinatie met de jaarlijkse plechtige zeewijding met processie.

Groter nog dan gewoonlijk was de belangstelling op die vijftiende oogst, toen de Brugse bisschop mgr. Desmedt de zee, onze zee, kwam wijden.

Pastoor Ampe en burgemeester de Gheldere konden heel wat prominente figuren begroeten te Heist, ondermeer Minister Van Elslande, Gouverneur van Outryve d'Yde walle, directeur Van de Steen namens de Minister van Verkeerswezen, directeur Goemans namens de Minister van Landbouw, de burgemeester Vandamme uit Brugge, de directeurs van onze twee vissersscholen Ackx en Callant, volksvertegenwoordigers Denolf, Vandamme en Claeys, de vlootalmoezenier, enz...

Na de zeewijding trokken de genodigden en de Heistse bevolking naar het Vissershuldeplein voorgedaan door de muziekkapel van de Belgische Zee-macht en een compagnie van het Eerste Geniebataljon, Heists petekind. Alle lokale organisaties waren vertegenwoordigd, met een opvallende flinke aanwezigheid van Vissersvreugd.

Na de toespraak van burgemeester Jean Baptist de Gheldere onthulde Minister Renaat Van Elslande dan het monument, waarna een aantal vissers

vereremerkt werden.

Sindsdien is het een traditie in onze badstad dat jaarlijks een bloemenhulde gehouden wordt aan het vissersmonument, onze vissers ter ere. Een heel ontroerend moment was het voorlezen van het gedicht van Gust Vermeille, secretaris van Vissersvreugd.

Aan onze vissers

Gegroet hij die het hoort, het woord dat de visser wil eren,
die vaart uit het land en uit zijn kindertijd,
tot waar geen bloem meer is te ontwaren,
noch vorm van een vertrouwde thuis.

Gegroet hij die het hoort, het woord dat de visser wil eren,
die na het afscheid de weg van het water volgt,
tot waar de vissen in scholen leven,
tot waar de visser het brood uit het water haalt.

Lof zij de visser die water en wind,
arbeid, vermoeienis en koude bemint
en allen die er aan ten onder gaan.
Gegroet zij zijn moeder, zijn vrouw en zijn kind,
waarvoor de zeemeeuw zingt -
voor wie het kan horen -
als hij zeilt in de wind.

Gegroet hij die het hoort, het woord dat de visser wil eren
en hier nu naast zijn bloedverwanten en zijn vrienden staat
en denkt aan hen die enkel naam,
herinnering en smartelijk verlies meer zijn.

Lof zij de visser die water en wind,
arbeid, vermoeienis en koude bemint
en allen die er aan ten onder gaan.

Gegroet hij die het hoort, het woord dat de visser wil eren
en die in hart en geest
en in het diepste van zichzelf ervaart
het horen van de laatste kreet.

Gegroet hij die het hoort, het woord dat de visser wil eren
en even in het diepe water daalt
en ziet hoe een klare straal naar de vermisten aait
en hoort hoe in het Licht hun stap,
veilig en gestadig naar de laatste haven gaat.

Lof zij de visser die water en wind,
arbeid, vermoeienis en koude bemint
en hieraan ten onder gaat.
Hoor hoe zijn stap veilig en gestadig naar de laatste haven gaat.
G.V.

Het is de bedoeling van HEYST LEEFT dit zilveren bestaandjubileum van "ons monument" niet onopgemerkt te laten voorbijgaan.

Op 15 augustus wensen wij in samenwerking met het Gemeentebestuur een en ander te doen.

Wij doen hierbij ook een bijzondere oproep naar alle leden en sympathisanten die zouden beschikken over foto's of dokumenten in verband met het Iweinsplein, de puutjes, het vissersmonument... opdat zij ons dat zouden laten weten, met het oog op onze zomertentoonstelling in Ravelingen dit jaar.